Maa- ja metsätalousministeriö NEUVOSTORAPORTTI MMM2022-00604

RO Uusitalo Laura(MMM), Hörman Ari(UM), Rönty Osmo(UM), Kytölä Tapio(UM), Vilhunen Jarmo(UM), Afanasyeva Anna(MMM) 20.07.2022

Asia
Maatalous- ja kalastusneuvosto Brysselissä 18.7.2022

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto 18.07.2022

Ensimmäinen Tšekin puheenjohtajakauden maatalous- ja kalastusneuvosto järjestettiin Brysselissä 18.7.2022. Kokouksessa Suomea edusti maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen.

Tšekki esitteli puheenjohtajakautensa ohjelman. Maataloudessa keskeisin aihe on ruokaturva.

Komissio esitteli asetusehdotuksen kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä. Jäsenvaltiot kannattiva yleisellä tasolla pyrkimystä kestävään kasvinsuojeluaineiden käyttöön, mutta mm. ehdotuksen kansallisia oikeudellisesti sitovia vähentämistavoitteita, ehdotuksesta koituvaa hallinnollista taakkaa sekä kieltoa käyttää kasvinsuojeluaineita herkillä alueilla pidettiin ongelmallisina.

Komissio antoi katsauksen uusien yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) strategiasuunnitelmien hyväksymiseen. Jäsenvaltiot ja komissio kiittelivät toisiaan rakentavista neuvotteluista sekä painottivat sitä, että YMP:n strategiasuunnitelmat täytyy saada mahdollisimman pian hyväksyttyä, jotta sekä viljelijät että hallinto saavat varmuuden tulevan politiikan sisällöstä.

Ministerit jatkoivat keskustelua maatalousmarkkinoiden tilanteesta, joka on haastava mm. kuivuuden, kohonneiden tuotantokustannusten ja Ukrainan sodan takia. Keskustelussa tulivat esille monet ruokaturvaan liittyvät kysymykset. Asiakohdan yhteydessä Unkari kertoi neuvoston muissa asioissa ankarasta kuivuudesta.

Lisäksi neuvosto hyväksyi päätelmät vesiviljelystä. Muissa asioissa puheenjohtajavaltio antoi tilannekatsauksen metsäkatoasetusehdotuksen käsittelyn etenemisestä, Tanska esitteli maaryhmän laatiman aloitteen eläinkuljetusta koskevan lainsäädännön päivittämisestä sekä Ranska esitti maaryhmän kanssa näkökulmia Maailman kauppajärjestön (WTO) 12. ministerikokouksessa hyväksyttyyn terveys- ja kasvinsuojelutoimia (SPS) koskevaan ministerijulistukseen.

Epävirallinen maatalousministerikokous järjestetään 14.-16.9.2022 Prahassa. Seuraava maatalous- ja kalastusneuvosto on 26.9.2022 Brysselissä.

1. Esityslistan hyväksyminen (11279/22)

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 11279/22 mukaisena.

2. A-kohtien hyväksyminen

a) Muiden kuin lainsäädäntökohtien luettelo (11236/22)

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 11236/22 mukaisesti.

b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely) (11238/22)

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 11238/22 mukaisesti.

3. Puheenjohtajavaltion työohjelma (Afanasyeva)
Puheenjohtaja esittelee

Tšekki esitteli puheenjohtajakautensa työohjelman sekä logon. Puheenjohtajakauden logo koostuu kompassineuloista ja symboloi EU:n jäsenvaltioiden yhteyttä. Puheenjohtaja painotti, että Venäjän aggressio Ukrainaa kohtaan korostaa entisestään EU:n jäsenvaltioiden yhteistyön tarvetta.

Maatalouden saralla puheenjohtajan mukaan keskeisin aihe on ruokaturva. On tärkeää suunnitella ruoantuotannon takaamista globaalisti, jotta sekä EU että koko maailma saavat riittävästi elintarvikkeita. Lisäksi Tšekille tärkeitä aiheita ovat kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen sekä metsäkadon torjuntaa koskevan ehdotuksen käsittely ja metsätalouden edistäminen. Kasvinsuojeluaineiden kannalta Tšekki painottaa laadukkaiden elintarvikkeiden varmistamista kuluttajille sekä kestävän elintarviketuotannon säilyttämistä. Puheenjohtajan mukaan on varmistettava, että torjunta-aineiden käytössä on samat, oikeudenmukaiset käytännöt eri valtioiden välillä. Metsätalouden suhteen Tšekki korostaa jäsenvaltioiden ja komission välisen yhteistyön tärkeyttä.

Muita Tšekin prioriteetteja maatalous- ja kalastussektorilla ovat uuden yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) toimeenpano, elintarvikemerkinnät, maantieteellisiin merkintöihin liittyvän työn jatkaminen siitä mihin Ranskan puheenjohtajakaudella on päästy, kalastusoikeuksiin liittyvän keskustelun jatkaminen, makeanveden vesiviljely sekä eläinterveysasioissa etenkin afrikkalaisen sikaruton ja lintuinfluenssan leviämisen ehkäisy.

Puheenjohtaja esitteli myös maatalous- ja kalastusneuvoston päivämäärät. Neuvosto kokoontuu tämänhetkisten suunnitelmien mukaan 18.7., 14.-16.9. (epävirallinen maatalousministerikokous), 26.9., 17.-18.10., 21.-22.11. sekä 12.-13.12.2022.

Komissaari Kyriakides toivotti Tšekille menestyksekästä puheenjohtajakautta sekä korosti komission kannattavan Tšekin prioriteetteja etenkin eläinten hyvinvoinnin, kasvinsuojeluaineiden ja maantieteellisten merkintöjen osalta.

4. Asetus kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä (10752/22, 10654/22 + ADD 1) (Hörman)
Komissio esittelee
Keskustelu

Komissio antoi 22.6.2022 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä. Uudistuksella korvataan torjunta-aineiden kestävästä käytöstä annettu direktiivi vuodelta 2009. Ehdotuksella pyritään vähentämään kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvia riskejä ja vaikutuksia ihmisten terveyteen ja ympäristöön saavuttamalla Pellolta pöytään -strategiassa asetettuja kasvinsuojeluaineiden vähentämistavoitteita ja edistämällä integroidun torjunnan ja kemiallisten kasvinsuojeluaineiden vaihtoehtojen käyttöä.

Kyseessä on ensimmäinen neuvostossa käytävä keskustelu aiheesta. Neuvoston asiantuntijatyöryhmä on aloittanut ehdotuksen käsittelyn 13.7.2022. Puheenjohtajavaltio Tšekki on esittänyt seuraavan kysymyksen maatalous- ja kalastusneuvostossa käytävän keskustelun pohjaksi: Miten arvioisitte ehdotusta ja mitkä näkökohdat ovat mielestänne tärkeimpiä?

Komissaari Kyriakides esitteli asetusehdotuksen toteamalla ehdotuksen olevan ehkä tärkein Pellolta pöytään -strategian aloitteista. Ehdotus vastaa kansalaisten vaatimuksiin ja odotuksiin. Komissio on kuunnellut jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kommentteja ja pyrkinyt ottamaan ne huomioon ehdotuksessaan. Asetusehdotus sisältää juridisesti sitovat tavoitteet kasvinsuojeluaineiden käytön vähentämisessä ja kaikkein vaarallisimpien torjunta-aineiden käytöstä luopumisessa. Tavoite ei ole kieltää aineiden käyttö vaan vähentää ylikäyttöä. Tavoite on ensin käyttää tuhoojien torjunnassa integroidut menettelyt ja mikäli tämä ei riitä, niin sitten torjunta-aineita voidaan käyttää. Ehdotus sisältää herkkien alueiden huomioimisen, koska herkät alueet ovat tärkeitä pölyttäjien suojelemiseksi. Ehdotus sisältää myös muita herkkiä alueita, kuten puistot ja julkiset alueet. Komissio tarjoaa vaihtoehtoja ja tukee tuottajia, lisäkulut kompensoidaan, näin tuetaan ihmisiä ja ympäristöä. Komissio on kuullut jäsenvaltioiden huolet ja niihin on pyritty vastaamaan. Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaarantaa ruokaturvaa, mutta kestävyyteen on panostettava.

Komission lyhyen esittelyn jälkeen kaikki **jäsenvaltiot** pitivät kommenttipuheenvuoronsa, joissa yleisellä tasolla kiitettiin komissiota kunnianhimoisesta ehdotuksesta ja kannatettiin pyrkimystä kestävään kasvinsuojeluaineiden käyttöön ja kasvinsuojeluaineriippuvuuden vähentämiseen. Tavoitteita pidettiin sopivina EU-tasolla. Moni jäsenvaltio piti kuitenkin monia kohtia ehdotuksesta ongelmallisena ja useissa puheenvuoroissa todettiin ehdotuksen olevan pettymys. Ehdotuksen säännöstä kansallisista oikeudellisesti sitovista vähentämistavoitteista pidettiin ongelmallisena monesta syystä. Puheenvuoroissa nostettiin esille myös vaikuttavuudenarvioinnin avoimuuden puute ja haluttiin perusteluja tavoitelaskennalle. Katsottiin, ettei jäsenvaltioiden lähtötilannetta ole huomioitu riittävästi. Erityisesti pienemmät maat pitivät vähentämistavoitteita ylimitoitettuna verrattuna heidän jo alhaiseen käyttötasoonsa. Useampi jäsenvaltio arvioi, ettei subsidiariteettiperiaatetta ole riittävästi huomioitu.

Erittäin paljon kritiikkiä esitettiin ehdotuksen tuomasta hallinnollisesta taakasta kasvinsuojeluaineiden käyttäjille ja viranomaisille. Puheenvuoroissa nostettiin esiin myös nykyinen geopoliittinen tilanne ja esitettiin, ettei ruokaturvaa tällaisessa maailmantilanteessa saa vaarantaa. Moni jäsenvaltio kritisoi ehdotusta ja piti sitä ongelmallisena, koska arvioi sen huonontavan maatalouden kilpailukykyä ja ruokaturvaa sekä lisäävän riippuvuutta kolmasmaatuonnista, koska vaihtoehtoja kasvinsuojeluaineille ei ole riittävästi. Ehdotuksen siirtymäaikoja pidettiin myös liian lyhyinä. Muutenkin pidettiin tärkeänä saada viljelijöitä mukaan muutokseen. Mainittiin myös pienten maiden pieni kasvinsuojeluainevalikoima, joka edelleen vaikeuttaa siirtymistä vähäriskisempiin valmisteisiin. Integroidun torjunnan tarkempia sääntöjä ei suoraan vastustettu, mutta niitä pidettiin hyvin yksityiskohtaisina ja työläinä sekä toivottiin riittävää siirtymäaikaa sekä ohjeiden tekemiseen että

ohjeisiin sopeutumiseen. Uusien tekniikoiden ja esim. droonien käytön mahdollisuutta pidettiin hyvänä.

Ehdotuksen kieltoa käyttää kasvinsuojeluaineita herkillä alueilla vastustettiin laajasti. Moni jäsenvaltio totesi, että herkät alueet kattavat hyvin suuren osan viljelyalasta (30 - > 50 %) ja että täyskielto vaarantaisi elintarviketuotannon, myös luomutuotannon. Herkkien alueiden osalta vaadittiin tieteellistä perustelua kasvinsuojeluaineiden riskeistä. Ihmeteltiin, miksi ei edes biologisia kasvinsuojeluaineita voisi käyttää herkillä alueilla.

Suomen puheenvuorossa todettiin, että Suomessa jo vuosikymmeniä on pyritty kasvinsuojeluaineista aiheutuvien riskien vähentämiseen ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on Suomessa ollut pitkään alhaisella tasolla. Puheenvuorossa kannatettiin vahvasti toimia kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvien riskien vähentämiseksi myös EU-tasolla. Suomessa suhtaudutaan kuitenkin varauksellisesti sitovien kansallisten vähentämistavoitteiden asettamiseen. Valmistelussa on huomioitava paremmin kansallinen lähtötilanne ja jo tehdyt toimet. Lisäksi on huomioitava huoltovarmuustekijät ja kasvinsuojelun muuttuva tarve.

Tieteeseen perustuva päätöksenteko on tärkeää ja tavoitteiden mittaamiseen käytettävien indikaattorien tulee tarkemmin kuvastaa kasvinsuojeluaineiden ominaisuuksia ja riskitekijöitä. Pellolta pöytään -strategian mukaisesti kasvinsuojeluaineita koskeva vähentämistavoite koskee maataloutta ja elintarvikeketjua. Suomessa merkittävä osa, noin 75 % kaikista kasvinsuojeluaineista, käytetään metsätaloudessa ja tämäkin on erittäin matalariskistä ureaa. Jäsenvaltiolle tulee antaa mahdollisuus jättää metsätaloudessa käytettävät kasvinsuojeluaineet vähentämistavoitteiden ulkopuolelle. Puheenvuorossa oltiin myös huolissaan herkkiä alueita koskevasta ehdotuksesta. Se on soveltamisalaltaan liian laaja, jos esimerkiksi nitraattiherkät alueet tulevat sen piiriin.

Puheenvuorossa kannatettiin periaatteessa sitä, että kasvinsuojeluaineiden käytöstä kerätään tarkempia seurantatietoja. Tämä tulee kuitenkin tehdä ilman, että lisätään merkittävästi kasvinsuojeluaineiden käyttäjien ja viranomaisten hallinnollista ja taloudellista taakkaa. Lisäksi säännösten toimeenpanoon tulee antaa riittävän pitkät siirtymäajat. Yhteenvetona puheenvuorossa kannatettiin vahvasti toimia kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvien riskien vähentämiseksi, kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden erilaiset olosuhteet. Suomi on valmis rakentavaan yhteistyöhön ehdotuksen jatkokäsittelyssä.

Komissaari Kyriakides kiitti vastauspuheenvuorossaan kommenteista ja puheenvuoroista. Komissaari toisti komission olevan tietoinen ongelmista ja ehdotuksen käsittely alkaa nyt. Ehdotus on kunnianhimoinen, pitääkin olla. Ehdotuksen joustavuus ottaa huomioon maiden eri tilanteet. Kasvinsuojeluaineiden käytön vähentämisessä on mentävä eteenpäin, kansalaiset odottavat paljon. Torjunta-aineet saastuttavat ja vaarantavat biodiversiteettiä ja ihmisten terveyden. Aineita on löydetty yli sallittujen tasojen vesistöissä ja aineet vaarantavat luonnolliset pölyttäjät. Syöpä lisääntyy ja muita terveysongelmia, myös kuolemia. Aineiden käyttö ei tällä hetkellä ole kestävää. Korona-pandemian ja Ukrainan tilanteen vuoksi on ehdotettu, että tavoitteista pitää luopua. Näin ei kuitenkaan voida tehdä eikä tavoitteita voida hylätä. Kaikki on pidettävä mukana. Muutos vie kuitenkin aikaa ja ehdotuskin elää jatkotyössä. Jos nyt ei tehdä muutoksia, ongelmat vain kasvavat. Jäsenvaltioissa jo tehty työ otetaan huomioon ja joustavuus on turvattu. Joustavuus ei tarkoita, ettei tavoitteita vaadita. Mallinnukset jaetaan avoimesti, ennen kuin keskustelu jatkuu. Vaihtoehtoja tarvitaan, komissio on jo hyväksynyt vähäriskisiä tuotteita ja niitä tuetaan markkinoille pääsyssä. Huolet on yritetty huomioida. Ehdotus on kunnianhimoinen, mutta realistinen. Ehdotus ei uhkaa ruokaturvaa, mutta jos ei muuteta käytäntöjä, siitä aiheutuu uhka.

Puheenjohtaja totesi neuvoston keskustelleen ehdotuksesta ja lyhyessä yhteenvedossa totesi jäsenvaltioiden esittäneen ehdotuksesta huolia, jotka koskevat maakohtaisten erojen huomioimista,

herkkiä alueita, vaihtoehtoja, rahoitusta ja hallinnollista taakkaa. Puheenjohtaja totesi lopuksi neuvoston ottaneen tiedoksi komission esittelyn ja siitä käydyn keskustelun ja ehdotuksen käsittely jatkuu neuvostossa edelleen.

5. Uuden YMP:n täytäntöönpano- strategisten suunnitelmien hyväksyminen (11248/22) (Uusitalo)

Komission tiedotusasia
Keskustelu

Puheenjohtaja totesi, että uudessa yhteisessä maatalouspolitiikassa (YMP) jäsenvaltioilla on tarkoitus voida entistä enemmän soveltaa politiikkaa omiin olosuhteisiinsa. Uusi politiikka on entistä enemmän tuloksellisuuteen perustuva ja siinä on kiinnitetty huomiota ympäristö- ja ilmastokysymyksiin. Jäsenvaltiot ovat jättäneet kansalliset YMP:n strategiasuunnitelmat komissiolle hyväksyttäviksi. Komission kommenttien perusteella on keskusteltu parannuksista suunnitelmiin, jotta niiden uudet versiot ovat komission hyväksyttävissä.

Puheenjohtaja kiitti komissiota ja etenkin sen maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosastoa DG AGRI:a erittäin rakentavasta lähestymistavasta neuvotteluissa jäsenvaltioiden kanssa. Tekniset keskustelut ovat menneet hyvin. Suunnitelmiin on pitänyt viime hetkellä tehdä muutoksia Ukrainan sodan takia ruokaturvan edistämiseksi. Lisäksi ympäristö- ja ilmastotavoitteet ovat hyvin kunnianhimoiset. Nyt on jäljellä kuusi kuukautta siihen, että uusi YMP tulee voimaan. Siinä ajassa jäsenvaltioiden täytyy sopeuttaa kansallista lainsäädäntöään ja viljelijöiden on valmistauduttava seuraavaan satokauteen.

Puheenjohtaja oli valmistellut kaksi kysymystä keskusteluun:

> 1) Missä vaiheessa olette uuden YMP:n valmistelussa tällä hetkellä kansallisella tasolla? Pystyttekö ajoissa antamaan tarvittavat kansalliset säännökset, perustamaan tietojärjestelmät, saamaan strategisen suunnitelmanne hyväksytyksi sekä tiedottamaan viljelijöille ja suurelle yleisölle?
>
> 2) Kun otetaan huomioon Ukrainan nykytilanne, mikä on näkökantanne meneillään olevaan jäsenneltyyn vuoropuheluun ja millaisia haasteita näette uuden vihreän arkkitehtuurin täytäntöönpanon valmistelussa? Mitkä ovat mielestänne tärkeimmät osatekijät, joilla varmistetaan tasapainoinen toimintatapa ja toteutettavuus YMP:n puitteissa?

Liittyen toiseen kysymykseen, puheenjohtaja pyysi komissaaria kertomaan, aikooko komissio ehdottaa muutoksia ehdollisuuden sääntöihin GAEC 7 ja GAEC 8 koskien viljelykiertoa ja kesantoja Ukrainan sodan seurauksena ruokaturvan takaamiseksi. Komissaari Wojciechowski oli tuonut asian esille kesäkuun maatalous- ja kalastusneuvostossa.

Komissaari Wojciechowski totesi, että YMP:n strategiasuunnitelmien hyväksyminen on komissiolle avainprioriteetti ja komissio tekee kaikkensa, että ne hyväksytään mahdollisimman nopeasti. Komissio on vakuuttunut, että se pystyy hyväksymään kaikkien jäsenvaltioiden suunnitelmat tämän vuoden puolella. Tämä on erittäin tärkeää, jotta viljelijöille voidaan antaa varmuus, joka takaa myös ruokaturvaa. Lisäksi jäsenvaltioiden hallinnot tarvitsevat tietoa. Komissio on hyväksynyt myös alemman asteista lainsäädäntöä tehokkaasti. Komissio vastasi jäsenvaltioille maaliskuun lopulla kolmen kuukauden tarkastelun jälkeen ja huomiot sekä vastauskirjeet on julkaistu komission internetsivuilla. Tällä hetkellä komissio käy neuvotteluita jäsenvaltioiden kanssa ja niiden perusteella YMP:n strategiasuunnitelmat päivitetään. Komissio kiitti jäsenvaltioiden valmiutta käsitellä myös herkkiä kysymyksiä. Komissaari kertoi, että viisi jäsenvaltiota (Portugali, Espanja, Ranska, Tanska ja

Puola) ovat jättäneet suunnitelmansa uudestaan ja seuraavat viisi jäsenvaltiota seuraavat heti perässä vielä ennen kesälomia. Hyväksyntämenettely kestää noin kuusi viikkoa. Näin ollen ensimmäiset päätökset pitäisi saada syyskuun alussa.

Komissaari Wojciechowski vastasi toiseen kysymykseen, että Ukrainan tilanne on johtanut hyvin haastavaan tilanteeseen ruokaturvan kannalta. Vienti kolmansiin maihin on haaste. Hinnat ovat nousseet myös EU:ssa ja EU:lla on strategisia riippuvuuksia, esimerkiksi lannoitteissa. Komissio on tehnyt kaikkensa diplomaattisella kentällä. Uusi YMP:n vihreä arkkitehtuuri antaa mahdollisuuden kunnianhimoisempaan työhön ja EU pystyy varmasti tarttumaan tuleviin ympäristö- ja ilmastohaasteisiin. Ilmastomuutos ja luonnonvarojen katoaminen ja biodiversiteetin häviäminen ovat uhkia ruokaturvalle. On myös jo nähty näiden uhkien toteutuminen Euroopassa. YMP:n strategiasuunnitelmat tavoittelevat Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita.

Komissaari totesi, että kesäkuussa maatalous- ja kalastusneuvostossa hän toi esiin ajatuksen GAEC 7 (viljelykierto) ja GAEC 8 (kesannot) poikkeuksista vuodelle 2023. Monet jäsenvaltiot ovat tukeneet tätä ajatusta. Komissio pyrkii saamaan tasapainon, että taataan maailmanlaajuinen ruokaturva ja toisaalta taataan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden toteutuminen. Päätökseen mahdollisista poikkeuksista tarvitaan tasapuolisia pohdintoja: pitää turvata ruoan saanti ja edullisuus, että käytetään koko tuotantokapasiteettiä, mutta samalla ei saa unohtaa sitoumuksia biodiversiteetin ja maaperän suojelemiseen. Vehnän saatavuus vuonna 2023 tulee olemaan epävarmaa. Se, että poikettaisiin GAEC 7 ja GAEC 8 -vaatimuksista auttaisi ruoan saatavuuteen ja edulliseen hintaan.

Kaikki **jäsenvaltiot** pitivät puheenvuoron. Kaikki jäsenvaltiot painottivat sitä, että YMP:n strategiasuunnitelmat täytyy saada mahdollisimman pian hyväksyttyä, jotta sekä viljelijät että hallinto saavat varmuuden tulevan politiikan sisällöstä. Viljelijöiden täytyy päästä suunnittelemaan tuotantoaan seuraavalle satokaudelle. Hallinnon on puolestaan päästävä tekemään IT-järjestelmät, tiedottamaan politiikasta viljelijöille ja kouluttamaan heitä sekä laatimaan kansalliset lainsäädännöt.

Jäsenvaltiot myös kiittivät komissiota rakentavasta neuvotteluilmapiiristä strategiasuunnitelmien hyväksynnässä.

Suurin osa jäsenvaltioista peräänkuulutti poikkeuksia vuodelle 2023 ehdollisuuden GAEC 7 - ja GAEC 8 -vaatimuksiin ruokaturvan edistämiseksi.

Komissaari Wojciechowski kiitti jäsenvaltioita niiden sanoista hyvästä yhteistyöstä ja myös puolestaan kiitti jäsenvaltioita rakentavasta yhteistyöstä. Komissaari totesi, että komissio ei tee lisäpyyntöjä jäsenvaltioille enää uuden suunnitelman version toimittamisen jälkeen, joten jäsenvaltiot voivat ryhtyä valmistelemaan toimiaan, sillä viljelijät tarvitsevat tietoa. Jäsenvaltiot voivat ainakin tiedottaa viljelijöille, että strategiasuunnitelma on jätetty uudestaan ja oletetaan, että se hyväksytään. Komissaari totesi, että tietysti komissio arvioi strategiasuunnitelmia vain oikeudellisten sitovien lähteiden perusteella, mutta ottaa huomioon myös Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet. Lisäksi komissaari totesi, että strategiasuunnitelmat ovat todella tärkeä historiallinen virstanpylväs, kun tähän asti asiat on tehty enemmän EU-tasolla. Komissio odottaa nyt lopuilta jäsenvaltioilta muutettuja strategiasuunnitelmia.

Komissaari totesi, että useimmat jäsenvaltiot olivat sitä mieltä, että GAEC 7 ja GAEC 8 -vaatimuksiin tarvitaan poikkeus vuodelle 2023. Ukrainan tilanteesta johtuen ja ruokaturvaan liittyvän merkityksen vuoksi pitää ensin miettiä toimia lyhyellä aikavälillä. Kuitenkin pitkällä aikavälillä viljelykierto on asia, joka tukee ruokaturvaa. Komissaari kuitenkin totesi, että väliaikaiset poikkeukset ovat tärkeitä.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen, että nopea eteneminen on nyt avainasemassa, jotta viljelijät voivat mukauttaa toimintaansa uusiin ehtoihin. Myös hallinnollisesti on tärkeää, että

strategiasuunnitelmat saadaan eteenpäin. Ukrainan sodan vaikutuksia on syytä seurata tarkkaan. Täytyy löytää tasapainoisia ratkaisuja, jotka vastaavat sekä ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin että jotka takaavat ruokaturvan.

6. Markkinatilanne erityisesti Ukrainaan kohdistetun hyökkäyksen jälkeen (11073/22) (Rönty)
Komission ja jäsenvaltioiden tiedotusasia
Keskustelu

Asiakohdan yhteydessä käsiteltiin Unkarin kuivuutta koskeva asialistan kohta 8.d.

Puheenjohtajavaltio esitti keskustelun pohjaksi kaksi kysymystä:

1. Millaisina jäsenvaltiot pitävät tämän vuoden satonäkymiä, kun otetaan huomioon Ukrainan kriisi ja pyrkimys vakauttaa viljan tarjonta vastaamaan sekä EU:n sisäistä että maailmanlaajuista kysyntää?

2. Millaisia kokemuksia jäsenvaltioilla on valmistautumisesta maatalousalan tuottajille myönnettävän poikkeuksellisen mukautustuen tai muiden jo toteutettujen tai toteutettavien toimenpiteiden täytäntöönpanoon? Mitä muita toimenpiteitä jäsenvaltiot ehdottaisivat?

Komissaari Wojciechowski totesi aluksi, että sodalla on tuhoisat vaikutukset sekä Ukrainassa että sen ulkopuolella. Normaalitilanteessa komissio voisi todeta, että EU:n satotilanne näyttää hyvältä eikä ruokaturvasta ole EU:ssa huolta. On kuitenkin riskejä, jotka voivat vaikuttaa sekä EU- että maailmanmarkkinoihin: 1) sään ja erityisesti meneillään olevan helleaallon vaikutus satoon, 2) viljan vienti Ukrainasta on edelleen suuri haaste, huolimatta siitä, että ns. solidaarisuuskaistoissa on edetty ja että Mustanmeren satamien avaamisesta on positiivisia viestejä, 3) korkeat kustannukset ja inflaatiopaine vaikuttavat talouteen, viljelijät mukaan lukien, ja 4) kaasun saatavuus on todellinen riski talven lähestyessä. Sidosryhmät ovat esittäneet elintarviketeollisuuden priorisoimista, jos kaasun saatavuutta joudutaan säännöstelemään.

Mustanmeren satamien sulun vuoksi komissio on auttanut Ukrainan maataloustuotteiden vientiä vaihtoehtoisten kuljetusväylien kautta. Vaikka merikuljetukset saataisiin jälleen toimimaan YK:n diplomaattisten ponnistusten avulla, nämä ns. solidaarisuuskaistat ovat tärkeitä, koska uusien logistiikkareittien perustaminen kytkee Ukrainan tiiviimmin EU:n liikenneverkkoihin ja helpottaa kauppaa.

Ukrainan varastot ovat täynnä ja uusi vehnäsato tulossa korjattavaksi. Jos vienti ei toimi, kylvetäänkö maassa uutta viljaa? Jos Ukraina ei voi käydä kansainvälistä kauppaa, tällä voi olla pitkäaikaisia vaikutuksia.

Solidaarisuuskaistat alkavat tuottaa tulosta. Viljan, lähinnä maissin, vienti Ukrainasta kasvoi kesäkuussa 1,4 milj. tonniin, ja öljykasvit ja sivutuotteet mukaan lukien maataloustuotteiden vienti oli yhteensä 2,5 milj. tonnia. Vehnän osuus oli vaatimaton, 140 000 tonnia. Edelliseen markkinointivuoteen verrattuna Ukrainan tuonti EU:iin kasvoi maissin osalta 23 % ja väheni vehnän osalta 46 %.

Ukrainan ja EU:n rajalla vilja kilpailee logistiikkakapasiteetista muiden tuotteiden kanssa. Korkeat kuljetuskustannukset pienentävät ukrainalaisten viljelijöiden marginaaleja ja siksi heidän on vaikeampaa jatkaa tuotantoa. Solidaarisuuskaistojen lisäksi EU antaa heille taloudellista tukea. Heinäkuun alussa komissio hyväksyi 500 milj. euron tukipaketin, johon sisältyy 50 milj. euroa suoraa avustusta pienille ja keskisuurille ukrainalaisille tiloille. Ukrainan elpymistä käsitelleessä Luganon

konferenssissa (URC2022) sovittiin 1,9 mrd. dollarin avusta, johon sisältyy 500 milj. dollaria Ukrainan maataloussektorin kehittämiseen.

EU:n viljantuotanto antaa panoksensa maailman ruokaturvaan. EU on vehnän suuri nettoviejä. Pitkäkestoisen kuivuuden ja kuumuuden vuoksi ennustetta EU:n viljasadosta on jouduttu alentamaan 286,4 milj. tonniin, mikä on 7 % viime vuotta alempi, mutta viiden vuoden jakson keskitasoa. Vehnäsadon ennuste on 125 milj. tonnia, mikä kattaa EU:n oman tarpeen ja vientiin maailmanmarkkinoille jää 38 milj. tonnia. Vehnän, ohran ja maissin nettovienti on 33 milj. tonnia vuonna 2022/23, 13 % edellistä vuotta korkeampi.

Perinteisesti maissia tuodaan Ukrainasta Espanjaan, Portugaliin ja Italiaan. Nyt tuonti on kasvanut naapurimaihin, kuten Puolaan, Romaniaan, Unkariin ja Slovakiaan. Näissä maissa on oltu huolissaan tuonnin vaikutuksista maissin paikallisiin markkinoihin ja tuotantoketjuihin. Komissio ei tällä hetkellä näe näissä maissa poikkeavaa hintakehitystä, mutta seuraa tilannetta.

EU:n öljykasvituotannon odotetaan kasvavan merkittävästi erityisesti kohonneiden hintojen ja osaksi myös ekologisia fokusaloja koskevan poikkeuksen vuoksi. Tällä voidaan korvata sitä, että öljykasvien saatavuus Ukrainasta heikkenee.

Muista haasteista komissaari totesi, että kohonneet energian ja lannoitteiden hinnat aiheuttavat painetta ja heikentävät viljelijöiden marginaaleja. Lannoitteiden korkea hinta on erityisen huolestuttavaa, koska viljelijät voivat vähentää niiden käyttöä ja viljan satotaso voi pudota tulevina vuosina.

Muilla sektoreilla tilanne on viljoja vakaampi, vaikka äärisäät vaikuttavat niihinkin. Halla, rakeet ja kuivuus ovat aiheuttaneet tuhoja hedelmille, kukille ja tomaateille.

Korkea inflaatio heikentää kuluttajien ostovoimaa ja rajoittaa mahdollisuutta siirtää kohonneita tuotantokustannuksia ketjussa.

Komissio hyväksynee tällä viikolla valmiuspaketin ensi talven kaasun puutteen varalle. Voidaan joutua tekemään vaikeita päätöksiä siitä, kuinka kaasun käyttöä priorisoidaan ja kuinka turvataan olennaiset palvelut.

Komissaari korosti vielä, ettei Unkarin kuivuus ole erillistapaus, vaan äärisäiden lisääntyminen vaatii sekä pitkän että lyhyen aikavälin toimia ilmastonmuutokseen vastaamiseksi. Pitkällä aikavälillä jäsenvaltiot voivat vaikuttaa asiaan yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) strategiasuunnitelmissa esimerkiksi riskinhallintaa, veden sitoutumista maaperään ja ennaltaehkäiseviä investointeja koskevilla toimilla. Kasteluinvestointien on samaan aikaan suojeltava vesivaroja. Lyhyellä aikavälillä jäsenvaltiot voivat käyttää mm. maaseudun kehittämistoimenpiteitä, ennakkomaksujen korottamista tai force majeure -lausekkeen joustavampaa tulkintaa. Myös valtiontuen käyttö on mahdollista.

Unkarissa jo 553 000 ha ala (mm. maissi, auringonkukka, rehukasvit) on kärsinyt pitkään jatkuneen kuivuuden aiheuttamista vaurioista, ja tuhojen odotetaan kasvavan yhä. Unkari pyytää poikkeustoimia, kuten tukien ennakkomaksujen korottamista, helpotuksia niittorajoituksiin rehun saamiseksi eläimille ja joustavuutta kasteluinvestointien suhteen strategisissa suunnitelmissa.

Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa korostettiin Ukrainan viljan merkitystä maailman ruokaturvalle ja tuettiin solidaarisuuskaistojen sekä satamien avaamista. Toisaalta pari Ukrainan naapurimaata koki, että tuonnin vapauttaminen Ukrainasta on aiheuttanut ongelmia näissä maissa. Olisi varmistettava, että vilja jatkaa matkaa kolmansiin maihin.

Monet jäsenvaltiot osoittivat myötätuntoa Unkarin tilanteelle ja muutamat tukivat pyyntöä kastelujärjestelmäinvestointien helpottamisesta. Kuivuus vaivaa useita muitakin jäsenvaltioita. Osa jäsenvaltioista odottaa hyvää viljasatoa, osassa sato pienenee ja osa ei vielä pystynyt ennakoimaan tilannetta.

Erityisesti kotieläintuotanto on vaikeuksissa. Tuottajahintojen nousu ei kompensoi nopeammin kasvaneita tuotantopanosten, kuten rehujen ja lannoitteiden, hintoja. Rehun tuotanto kärsii kuivuudesta. Tuottajien marginaalit ovat kutistuneet.

Usea jäsenvaltio korosti toimivien sisämarkkinoiden merkitystä. Esitettiin myös huolia heikoimmassa asemassa olevien kuluttajien mahdollisuudesta ostaa ruokaa.

Jäsenvaltiot ovat edenneet kriisipaketin poikkeuksellisten toimenpiteiden toimeenpanossa. Tuki kohdistuu eniten sian- ja siipikarjanlihan tuotantoon, mutta myös hedelmille ja vihanneksille, viinille, maidolle, valkuaiskasveille ja humalalle. Pari maata harkitsee vielä toimenpiteitä, vaikka maksujen aikataulu on tiukka. Kritiikkiä esitettiin tukitoimien riittämättömälle rahoitukselle ja sille, etteivät jäsenvaltioiden toimintaedellytykset rahoituksen suhteen ole tasa-arvoisia.

Viljelijöiden on saatava pian tieto tulevista toiminnan ehdoista. Siksi komission olisi hyväksyttävä jäsenvaltioiden strategiasuunnitelmat nopeasti. Monet jäsenvaltiot, Suomi mukaan lukien, korostivat, että komission on annettava pian tieto GAEC 7 ja GAEC 8 -poikkeuksista ensi vuodelle, jotta EU:n koko tuotantopotentiaali saadaan käyttöön.

Myös **Suomi** piti tuotantopanosten hintojen kehitystä hyvin huolestuttavana. Kohonneet maataloustuotteiden hinnat eivät Suomessa kata kohonneita tuotantokustannuksia ja tuottajien marginaalit ovat jopa negatiivisia. Viljojen satoennuste on lähellä normaalia huolimatta kylmästä keväästä ja kevätkylvöjen viivästymisestä. Viljojen varastotaso on tällä hetkellä Suomessa poikkeuksellisen alhainen. Rehuviljan heikompi saatavuus ja korkea hintataso aiheuttavat haasteita kotieläintiloille. EU-tasolla on etsittävä keinoja sen varmistamiseksi, että vuoden 2023 kasvukautta varten on saatavilla riittävästi lannoitteita kohtuulliseen hintaan.

Suomi korosti, että kriisitoimenpiteet ovat tärkeitä viljelijöiden tulotason, ruokaturvan ja EU:n tuotantopotentiaalin takaamiseksi ja todennäköisesti vastaavanlaisia joustoja tarvitaan myös tulevaisuudessa. Suomen kansallinen ruokaturvapaketti koostuu useista tukijärjestelmistä ja Suomi käyttää EU-tason uusia toimenpiteitä. EU:n kriisituki kohdistuu Suomessa sika- ja siipikarjasektorille sekä kasvihuonetuotantoon. Poikkeuksellisten tilanteiden varalle tukijärjestelmissä pitää olla käytettävissä nopeasti sovellettavia ja viljelijöiden tuloihin suoraan vaikuttavia toimenpiteitä.

Komissaari Wojciechowski kiitti solidaarisuuskaistojen saamasta tuesta. Tilastojen valossa maissin tuonnilla Ukrainasta ei ole ollut suurta vaikutusta sen naapurimaihin, vaan hinnat ovat nousseet kaikkialla EU-markkinoilla. Siipikarjanlihan tuonti on kasvanut merkittävästi ja sen vaikutuksia on seurattava. EU:n tuotannolle etsitään uusia markkinoita. Vastikään järjestettiin vienninedistämismatka Vietnamiin ja Singaporeen. Kuivuustilannetta EU:ssa seurataan ja tarvittaessa harkitaan uudelleen valtiontuen käyttömahdollisuutta. Kriisivarauksen käyttö on ollut suurinta Ranskassa, Espanjassa, Saksassa ja Portugalissa. EU:n viljan vienti kasvaa ensi vuonna, millä on positiivinen vaikutus maailman ruokaturvaan. Lopuksi komissaari lupasi viedä kollegiolle jäsenvaltioiden vahvan viestin tarvittavista GAEC 7 ja GAEC 8 -poikkeuksista.

7. Päätelmät vesiviljelystä (10725/22) (Vilhunen)
Hyväksyminen

Puheenjohtaja kertoi, että Euroopan komissio antoi 12.5.2021 tiedonannon EU:n vesiviljelyalan kestävää kehittämistä koskeviksi strategiksi suuntaviivoiksi vuosille 2021–2030. Tiedonannolla uudistetaan aikaisemmat vesiviljelyalan strategiset suuntaviivat. Neuvosto tukee päätelmissään komission tiedonantoa ja tavoitetta rakentaa kestävää, ja kilpailukykyistä vesiviljelysektoria EU:ssa. Päätelmissä neuvosto pyytää komissiota mm. laatimaan ehdotuksen, jolla parannettaisiin vesiviljelyalan kestävän kasvun ja ympäristölainsäädännön johdonmukaisuutta.

Komissaari Sinkevicius kertoi, että neuvoston päätökset ovat tärkeät ja työtä jatketaan Tšekin ja Ruotsin puheenjohtajakausilla. Vesiviljelyssä pitää vähentää hiilijalanjälkeä. Tarvitaan hyviä kestävyyttä koskevia ratkaisuja vesiviljelylle.

Portugali totesi, että sosiaalinen näkökulma on myös tärkeä. Espanja ja Puola tukivat päätelmiä. Saksa totesi, että ympäristöystävällinen tuotanto on tärkeä ja voi antaa tukensa vesiviljelypäätelmien suhteen. Kypros, Liettua ja Italia korostivat myös tätä tärkeätä vesiviljelysektoria. Italia ja Malta ovat valmiita menemään eteenpäin neuvoston linjojen mukaan. Ranska katsoi, että ilmaston lämpeneminen on johtanut vaikeuksiin kalanviljelyssä. Kreikka totesi, että tuotanto on suurinta Välimeren alueella ja siksi sen tukeminen on tosi tärkeää. Slovakia tuki päätelmiä ja vesiviljelyn kestävyyttä. Belgia ja Itävalta korostivat orgaanista tuotantoa. Itävalta tuki myös päätelmiä, jossa kuluttajat tietävät mitä ostavat. Slovenia totesi, että makeanveden tuotanto on kasvanut jatkuvasti. Irlanti ja Latvia tukivat päätelmiä.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi neuvoston hyväksyneen päätelmät.

8. Muut asiat

a) **Eläinten kuljetusta EU:ssa koskevan lainsäädännön päivittäminen (11061/22) (Hörman)**
Alankomaiden, Belgian, Ruotsin, Saksan ja Tanskan valtuuskuntien tiedotusasia

Tanskan valtuuskunta esitteli maaryhmän laatiman aloitteen ja tausta-asiakirjan, jossa esitetään eläinkuljetusta koskevan lainsäädännön päivittämistä. Nykyisen lainsäädännön toimeenpanossa on ongelmia, koska asetus on liian ylimalkainen. Tausta-asiakirjassa on esitetty yksityiskohtaiset ehdotukset ja toivotaan, että asiaa kehitetään.

Lainsäädännön keinoin tulisi huolehtia, että eläinten hyvinvointi varmistetaan nykyistä paremmin eläinten kuljetuksissa. Teuraseläinten hyvinvointiongelmat korostuvat erityisesti EU:sta kolmansiin maihin suuntautuvissa kuljetuksissa kuumina kesäkuukausina. Eläinten hyvinvointiongelmia ilmenee sekä maa- että meriteitse tapahtuvissa kuljetuksissa. Lainsäädäntöä tulisi kehittää siten, että se edistäisi lihan kuljetusta elävien eläinten sijasta erityisesti kolmansiin maihin suuntautuvien pitkien kuljetusten osalta.

Useat **valtuuskunnat** (22 kpl) pitivät aiheesta puheenvuoron, joissa kiittivät Tanskaa ja maaryhmää tärkeän aiheen nostamisesta keskusteluun. Puheenvuoroissa todettiin lainsäädännön kaipaavan nopeasti päivittämistä. Valtaosassa puheenvuoroissa tuettiin ajatusta elävien eläinten pitkien kuljetusten kolmansiin maihin korvaamisesta lihan tai sukusolujen kuljetuksilla. Joissakin yksittäisissä puheenvuoroissa kieltoa ei kannatettu, koska eläinkuljetukset ovat tärkeitä taloudellisesti tai maantieteelliset olosuhteet vaativat kuljetuksia. Puheenvuoroissa todettiin myös, että lainsäädännön täytäntöönpanoa ja tiedonvaihtoa on parannettava. Parannukset vaativat investointeja ja niille pitää varata riittävästi aikaa. Myös tieteellistä pohjaa uudistuksille toivottiin.

Suomen puheenvuorossa todettiin, että eläinten hyvinvoinnista kuljetuksen aikana on huolehdittava lainsäädännöllä ja kuljetusten valvonnalla. Eläinten hyvinvointiongelmat toistuvat vuodesta toiseen, kun teuras- tai siitoseläimiä kuljetetaan EU:sta kolmansiin maihin varsinkin kuumina kesäkuukausina. Lainsäädännöllä tulisi edistää siirtymistä elävien eläinten sijasta lihan, teurasruhojen tai sukusolujen kuljettamiseen. Pitkät yli kahdeksan tuntia kestävät teuraseläinten kuljetukset kolmansiin maihin tulisi kieltää. Uudistettavalta eläinten hyvinvointilainsäädännöltä odotetaan paljon. On tärkeää parantaa eläinten kuljetusolosuhteita ja niiden valvontaa, varsinkin lämpötilojen, tilavaatimusten, matka-aikojen ja vedensaannin osalta sekä edistää jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä tiedonvaihtoa.

Komissaari Kyriakides kiitti maaryhmää aloitteista ja valtuuskuntien esittämistä kommenteista. Komissaari on samaa mieltä, että eläinten hyvinvointi on tärkeää ja se on myös Pellolta pöytään -strategian tavoite. Komissio tulee esittämään uutta lainsäädäntöä vuonna 2023, jossa laajennetaan nykyisen lainsäädännön soveltamisalaa. On helpotettava täytäntöönpanoa. ehdotuksen pohjana on uusi tieto ja Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselta (EFSA) on jo pyydetty tieteellinen arvio. Komissaari kiitti maaryhmää tausta-asiakirjasta, nykyinen lainsäädäntö on jo vanhaa ja moni asia muuttunut. Ehdotusta valmistellaan edelleen ja siinä otetaan huomioon kuljetusten osalta aika-, tila-, olosuhdevaatimukset ja herkät eläimet. Lainsäädännön valvontaa parannetaan.

Puheenjohtaja totesi neuvoston saaneen Tanskan ja maaryhmän esittelyn aiheesta ja neuvoston käyneen siitä keskustelun.

b) Terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskeva julistus WTO:n 12. ministerikokouksessa: nykyajan terveys- ja kasvinsuojelutoimiin liittyviin haasteisiin vastaaminen (11285/22) (Afanasyeva)
Ranskan valtuuskunnan tiedotusasia Belgian, Espanjan, Irlannin, Italian, Itävallan, Kreikan, Kyproksen, Latvian, Luxemburgin, Portugalin, Slovakian ja Ranskan valtuuskuntien puolesta

Puheenjohtaja pohjusti aihetta kertomalla, että kyseinen asiakohta liittyy Maailman kauppajärjestön (WTO) 12. ministerikokouksessa hyväksyttyyn terveys- ja kasvinsuojelutoimia (SPS) koskevaan ministerijulistukseen.

Ranskan valtuuskunta esitteli lausuman yhdentoista muun valtuuskunnan puolesta. Ranska ilmaisi valtuuskuntien olevan tyytyväisiä SPS-julistuksen hyväksymiseen ja esitti toiveen siitä, että EU-tason terveys- ja kasvinsuojelutoimia kunnioitettaisiin. Ranska korosti, että WTO:n hyväksymällä julistuksella voidaan varmistaa kansainvälisen kaupan ja EU:n omia Pellolta pöytään - ja vihreän kehityksen ohjelman strategisia tavoitteita. Lausumassa korostetaan, ettei EU voi toimia yksin, vaan kauppakumppanit on vakuutettava siitä, että siirtymä kestävämpiin käytäntöihin on tarpeellinen. Valtuuskunnat haluavat lisäksi kiinnittää komission huomion siihen, että SPS-vaatimusten mahdollista muuttamista käsittelevissä neuvotteluissa on nojattava eurooppalaisiin terveysvaatimuksiin. Lausumassa painotetaan myös kuluttajien ja tuottajien suojelua sekä todetaan komission olevan vastuussa neuvotteluista. Neuvoston päätelmät Codex Alimentariuksesta annettiin helmikuussa 2022, ja tämän pohjalta voidaan tehdä kahden- ja monenvälistä yhteistyötä. Ranska pyysi myös varovaisuutta sen suhteen, ettei jo saavutettua yhteisymmärrystä terveys- ja kasvinsuojelutoimista avattaisi.

Puheenvuoron piti 15 **jäsenvaltiota** ja kommentit olivat valtaosin kannustavia. Puheenvuoroissa korostettiin muun muassa EU:n arvojen edistämistä globaalisti, kestävyysnäkökulman ottamista huomioon kansainvälisessä kaupassa, kolmansien maiden vastuuta sekä sitä, että lausuma on linjassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Pellolta pöytään -strategian kanssa. Lausuma vastaa monien kommenttien mukaan EU:n kestävyystavoitteita ja heijastaa juuri niitä päämääriä, joilla terveys- ja kasvinsuojelutoimia voidaan edistää.

Jäsenvaltiot pyysivät saada säännöllisesti ajantasaista tietoa asian etenemisestä sekä painottivat, että jäsenvaltioilla on oltava mahdollisuus ilmaista kantansa neuvotteluihin. Lisäksi peräänkuulutettiin tarkkuutta, jotta uusi ohjelma ei vaarantaisi EU:n varovaisuusperiaatetta ja aiheuttaisi tyytymättömyyttä kauppakumppaneissa.

Avoimen kriittisiä kommentteja oli vain yksi ja se liittyi julkilausuman toteamukseen WTO-julistuksen 9 artiklaan liittyen.

Neuvosto otti tiedoksi Ranskan valtuuskunnan antamat tiedot sekä valtuuskuntien kommentit.

c) Asetus tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden saattamisesta markkinoille (11107/22) (Kytölä)
Puheenjohtajavaltion tilannekatsaus

Puheenjohtajavaltio antoi tilannekatsauksen metsäkatoasetusehdotuksen käsittelyn etenemisestä. Puheenjohtaja toivoi, että asetus on askel eteenpäin EU:n aiheuttaman metsäkadon pysäyttämisessä maailmanlaajuisesti. Neuvoston yleisnäkemys asetusehdotuksesta hyväksyttiin ympäristöneuvostossa 28.6.2022.

Asetusehdotus oli edellisen puheenjohtajavaltion Ranskan yksi prioriteetteista ja se on sellainen myös nykyiselle puheenjohtajavaltiolle Tšekille. Asetuksen käsittelyä varten perustettu tilapäinen työryhmä alkaa tutkia parlamentin ehdotuksia. Parlamentin täysistunnon on määrä äänestää ja päättää parlamentin kannasta syyskuussa.

Asetusehdotuksella pyritään ehkäisemään tiettyjen metsäkatoa aiheuttavien tuotteiden pääsy EU:n markkinoille sekä kehittämään niiden tuotantoketjuja. Sääntelyä sovelletaan kuuteen hyödykkeeseen: kahviin, kaakaoon, palmuöljyyn, soijaan, naudanlihaan ja puuhun sekä niistä johdettuihin tuotteisiin. Uudet velvoitteet kohdistuvat pääasiassa kolmansista maista tapahtuvaan tuontiin EU:n markkinoille, mutta säännökset koskevat myös naudanlihan ja puun tuotantoa EU:ssa.

Ympäristökomissaari Sinkevicius kertoi, että on toimittava aktiivisesti, sillä joka tunti maailman metsää häviää 1700 jalkapallokentän alalta. Viimeksi kuluneiden 30 vuoden aikana metsää on kadonnut EU:n pinta-alan verran. Komissaari piti neuvoston yleisnäkemystä hyvänä pohjana trilogineuvotteluille Euroopan parlamentin kanssa. Siinä olennaiset osat komission ehdotuksesta säilyivät. EU:n viesti kansainvälisille biodiversitetti- ja ilmastokokouksille on selkeä.

Yhteensä 17 **jäsenvaltiota** käytti puheenvuoron. Ministeri Kurvinen ja muut kiittivät edellistä puheenjohtajavaltiota Ranskaa ansiokkaasta työstä, jotta voitiin saavuttaa neuvoston yleisnäkemys kesäkuussa. Uudelle puheenjohtajamaalle Tšekille puolestaan toivotettiin onnea tuleviin neuvotteluihin parlamentin ja komission kanssa.

Jäsenvaltiot olivat varsin tyytyväisiä neuvoston yleisnäkemykseen, mutta moni toi esille tarpeen välttää byrokratiaa. Neuvoston kannasta on pidettävä kiinni jatkoneuvotteluissa. Useampi jäsenvaltio korosti, että neuvoston yleisnäkemys oli kompromissi, jossa ei kaikkea saatu, mutta se voitiin kuitenkin hyväksyä yksimielisesti.

Ministeri Kurvinen toi esille, että asetuksen takautuva soveltaminen ennen asetuksen voimaantuloa tehtyihin hakkuisiin on ollut Suomelle ongelmallinen perustuslakimme kannalta. Nyt ehdotettu määräaika 31. joulukuuta 2021 on parannus, mutta se ei poista kaikkia huolenaiheita.

Saavutettu neuvoston yleisnäkemys on kunnianhimoinen. Toimeenpanon yksityiskohtiin on syytä kiinnittää huomiota myös jatkossa. Euroopan parlamentin kannasta näyttää tulevan hyvin erilainen kuin neuvoston yleisnäkemys on, joten neuvotteluihin pitää valmistautua huolella, Kurvinen totesi.

d) Unkarin ankara kuivuus (11082/22) (Rönty)
Unkarin valtuuskunnan tiedotusasia

Asia käsiteltiin asiakohdan 6 käsittelyn yhteydessä.

Suomen edustajat
Ministeri Kurvinen, erityisavustaja Hakanen, Valonen, Uusitalo (MMM); Fant, Hörman, Kytölä, Rönty, Vilhunen (EUE)

Asiakirjat
Mainittu asiakohdittain.

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto kalastus (EU 17), jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous, maatalous- ja kalastusneuvosto, kalastus
Hoitaa	**MMM**
Tiedoksi	ALR, EUE, EVIRA, MAVI, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM